

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អនុក្រឹត្យ
ស្តីពី

ការអនុវត្តកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌

☆☆☆☆☆

រាជរដ្ឋាភិបាល

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១១៩៨/៧២ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល នៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្ត ទៅ នៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០២ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួង វប្បធម៌ និង វិចិត្រសិល្បៈ

- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/២៦ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារ បេតិកភណ្ឌ វប្បធម៌
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០២៩៥/១១ ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៩៥ ស្តីពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជាន់ខ្ពស់ផ្នែកវប្បធម៌ជាតិ
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០២៩៥/១២ ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៩៥ ស្តីពីការបង្កើតអាជ្ញាធរដើម្បីការពារ រមណីយដ្ឋាន និងរៀបចំតំបន់អង្គរ ហៅថាអាជ្ញាធរ " អប្សរា "
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០១៩៩/១៨ ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៩ ស្តីពីការកែសម្រួលបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួន នៃ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០២៩៥/១២ ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៩៥ ស្តីពីការបង្កើត អាជ្ញាធរអប្សរា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១២៩៧/៩១ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៧ ស្តីពីលក្ខន្តិកភតិយុត្តនៃគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ ០០១/នស ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការកំណត់ និងការចាត់ចែងគ្រប់គ្រងតំបន់សៀមរាប- អង្គរ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៦២ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៧ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួងវប្បធម៌ និង វិចិត្រសិល្បៈ
- បានទទួលការឯកភាពពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រីក្នុងសម័យប្រជុំពេញអង្គនាថ្ងៃទី ៩ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០០២

សម្រេច
ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

អនុក្រឹត្យនេះមានគោលដៅអនុវត្តកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ដោយកំណត់សម្បត្តិវប្បធម៌ ការដឹកនាំរកវត្ថុបុរាណ បែបបទនៃការធ្វើ ពាណិជ្ជកម្មលើវត្ថុបុរាណ បែបបទនាំចេញ បែបបទនាំចូល នៃសម្បត្តិវប្បធម៌ ។

ជំពូកទី ២
សម្បត្តិវប្បធម៌

មាត្រា ២.-

រាប់បញ្ចូលជាបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ផងដែរ គឺជាសម្បត្តិវប្បធម៌ទាំង ឡាយដែលមានរូបរាងពិតប្រាកដ ដោយពុំរាប់សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលគ្មានរូបរាង ពិតប្រាកដនោះទេ ។

មាត្រា ៣.-

បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌រួមមាន :

- ក. សម្បត្តិវប្បធម៌កើតមកពីទេពកោសល្យជាបុគ្គល ឬជា សមូហភាពរបស់ជនជាតិខ្មែរ ។
- ខ. សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលគ្របដណ្តប់សារសំខាន់មួយចំណែក របស់វប្បធម៌ សិល្បៈ ឬប្រវត្តិសាស្ត្របង្កើតឡើងនៅ លើទឹកដីជាតិ ដោយជនបរទេស ឬជនគ្មានប្រទេស ពិត

ប្រាកដ ដែលរស់នៅលើទឹកដីជាតិ ។

- គ. សម្បត្តិវប្បធម៌ ដែលរកឃើញនៅក្នុងទឹកដីជាតិ ។
- ឃ. សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលស្ថាប័នវប្បធម៌ខ្មែរទទួលបាន ដោយមានការយល់ព្រមពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរបស់ប្រទេសដើមកំណើតរបស់សម្បត្តិនោះ ។
- ង. សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលជាកម្មវត្ថុនៃការប្តូរគ្នាទៅវិញទៅមក ដោយមានការព្រមព្រៀងគ្នាដោយសេរី ។
- ច. សម្បត្តិវប្បធម៌បានមកដោយគ្មានបង់ថ្លៃ ឬមានបង់ថ្លៃ និងមានការយល់ព្រមពីសំណាក់អាជ្ញាធរសមត្ថកិច្ច នៃប្រទេសដើមកំណើតរបស់សម្បត្តិនោះ ។

មាត្រា ៤.-

សម្បត្តិវប្បធម៌ គឺជាវត្ថុទាំងឡាយជាចលនវត្ថុ ឬអចលនវត្ថុ ដែលចូលក្នុងប្រភេទដូចតទៅ :

- ក. សម្បត្តិវប្បធម៌បានមកពីការជីករុករកក្នុងដី និងនៅក្រោមទឹកដែលមានលក្ខណៈស្របច្បាប់ ឬល្អចល្បាក់ ហើយនិងវត្ថុបុរាណដែលបានឃើញ ។
- ខ. សម្បត្តិវប្បធម៌មានលក្ខណៈបុរេប្រវត្តិសាស្ត្រ និងប្រវត្តិសាស្ត្រ ដូចជាវិមាន អង្គធាតុចេញមកពីការបំបែកជាផ្នែកៗនៃវិមាន រមណីដ្ឋាន ទីបញ្ចុះសពបុរាណ សំណល់ភូមិចាស់ រូងភ្នំ និងវត្ថុបុរាណ។
- គ. បុរាណវត្ថុដូចជា ឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ កុម្មការភណ្ឌ និងសិលាចារឹក រូបិយវត្ថុបុរាណ ត្រាបុរាណ គ្រឿងអលង្កាបុរាណ អាវុធយុទ្ធភ័ណ្ឌបុរាណ និងសំណល់ឆ្អឹង ។
- ឃ. វត្ថុសម្រាប់គោរពបូជា ឬបង្ហាញសារសំខាន់ជាសម្បត្តិភាព

ដែលជាកម្មសិទ្ធិ ឬប្រើប្រាស់ដោយសហគមន៍ជនជាតិ ឬកុលសម្ព័ន្ធ ការប្រើប្រាស់តាមទំនៀមទម្លាប់ ឬប្រពៃណីរបស់សហគមន៍នោះ ។

- ង. វត្ថុតាំងសម្រាប់នរិទ្ធា និង ជាតិពន្ធុរិទ្ធា ។
- ច. ស្ថាវត្ថុសិល្បៈដូចជា :
  - ១. រូបភាព គំនូរ ដែលបង្កើតឡើងដោយដៃទាំងស្រុងនៅលើទម្រង់គ្រប់ប្រភេទ និងធ្វើដោយធាតុផ្សំអ្វីក៏ដោយ លើកលែងតែជាគំនូរឧស្សាហកម្ម និងវត្ថុដែលធ្វើដោយគ្រឿងចក្រហើយត្រូវរំលែកដោយដៃ ។
  - ២. ច្បាប់ដើមនៃរូបថាប ប័ណ្ណប្រកាស និងរូបថតដែលជាមធ្យោបាយនៃការបង្កើតពីដំបូងបង្អស់។
  - ៣. ការផ្គុំ និងតម្លៃស្នាដៃសិល្បៈច្បាប់ដើម ធ្វើពីធាតុផ្សំអ្វីក៏ដោយ ។
  - ៤. វត្ថុសិល្បៈអនុវត្តន៍ បញ្ចុះក្នុងធាតុផ្សំ ដូចជា កែវ កុម្មការភណ្ឌ លោហធាតុ ឬ ឈើ ។
  - ឆ. សៀវភៅសរសេរដោយដៃ សៀវភៅបោះពុម្ព ឯកសារនិងឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយជាប្រយោជន៍ឯកជន ជាពិសេសដើម្បីវិទ្យាសាស្ត្រ ប្រវត្តិសាស្ត្រ សិល្បៈ និងអក្សរសាស្ត្រ។
  - ជ. វត្ថុដែលមានតម្លៃខាងរូបិយវិទ្យា (មេដាយ ឬប្រាក់កាក់) ឬសម្បត្តិហកម្មតែម ។
  - ឈ. ឯកសាររក្សាទុក រួមទាំងការថតសម្លេងអត្ថបទ ផែនទី និងសម្ភារៈដទៃទៀតដែលទាក់ទងនឹងផែនទីរូបថតហ្វីលកុន ការថតសម្លេង និងឯកសារអានដោយម៉ាស៊ីន (ហ្វូណូក្រាម) ។
  - ញ. វត្ថុសម្រាប់គ្រឿងតុតាំង គ្រឿងប៉ាក់ កម្រាលព្រំ សាច់ក្រណាត់បុរាណជាសូត្រ សម្លៀកបំពាក់បុរាណ និង

ឧបករណ៍ភ្លេងបុរាណ ។
៨. បដិវបរបស់សត្វ រុក្ខជាតិ និងថ្មបុរាណ ។

ជំពូកទី ៣

អំពីពាណិជ្ជកម្មសម្បត្តិវប្បធម៌

ផ្នែកទី ១

បែបបទសុំការយល់ព្រម

មាត្រា ៥.-

ពាណិជ្ជកម្មសម្បត្តិវប្បធម៌ គឺរាល់សកម្មភាពលក់ ឬដូរ ក្នុងលក្ខណៈ ជាបរិបូណ៌ ឬបន្ទាប់បន្សំនិងជាប់លាប់នូវសម្បត្តិវប្បធម៌ ។

ពាណិជ្ជកម្មសម្បត្តិវប្បធម៌ គឺជាបុគ្គលទាំងឡាយណា ទោះជារូបវន្ត បុគ្គលក្តី ឬជានីតិបុគ្គលក្តី ដែលប្រកបរបរដូចមានចែងនៅក្នុងខ្សែខ្នងខាងលើ ទោះជាអ្នកនោះ មានគ្រឹះស្ថានសម្រាប់លក់ ឬប្រកបមុខរបរនោះនៅនឹងផ្ទះ ដីសេដ្ឋាន ឬនៅលើវិក័យសិទ្ធិរបស់រៀបរយ ។

រាប់បញ្ចូលជាពាណិជ្ជករដែរ បុគ្គលណាដែលរៀបចំចាត់ចែងពិធីមួយ នៅទីសាធារណៈ ឬទីកន្លែងដែលបើកឱ្យសាធារណជនចូលលក់ ឬដូរសម្បត្តិ វប្បធម៌ ដូចជាពិព័ណ៌ ពិព័ណ៌វត្ថុបុរាណ ពិធីផ្សារណាត់ ការលក់ឡាយឡុង ឬ ផ្សារហ៊ុន ។

មាត្រា ៦.-

បុគ្គលទាំងឡាយណាទោះជារូបវន្តបុគ្គលក្តី ឬជានីតិបុគ្គលក្តី ដែល មានបំណងធ្វើពាណិជ្ជកម្មសម្បត្តិវប្បធម៌ ត្រូវដាក់ពាក្យសុំការយល់ព្រមពីក្រុម

ប្រឹក្សាជាន់ខ្ពស់ផ្នែកវប្បធម៌ជាតិ ដែលមានក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ជាស្ថាប័នប្រតិបត្តិ ។

មាត្រា ៧.-

ការដាក់ពាក្យសុំការយល់ព្រម ត្រូវមានភ្ជាប់នូវសេចក្តីចម្លងនៃការចុះ បញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និងលិខិតយុត្តិការនានាផ្សេងទៀត ។

គំរូនៃពាក្យសុំដែលត្រូវយកទៅប្រើ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ។

មាត្រា ៨.-

ការយល់ព្រម គឺសម្រាប់តែបុគ្គលស្មើស្ម័គ្រ ហើយពុំអាចផ្ទេរទៅឱ្យ តតិយជនបានឡើយ ។

ការយល់ព្រមនេះ ត្រូវបានចេញឱ្យសម្រាប់រយៈពេល១(មួយ)ឆ្នាំ ហើយអាចនឹងចេញឱ្យសារជាថ្មីបាន ។

ពាណិជ្ជករដែលប្រកបរបរកសិកម្មទៅតាមករណីយកិច្ចសាស្ត្ររបស់របរ ហើយពុំដែលបានទទួលទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល ឬព្រហ្មទណ្ឌ ពីបទល្មើសទាក់ទងនឹង កិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងតិច៥(ប្រាំ)ឆ្នាំ អាចទទួល បានការយល់ព្រមជាស្វ័យប្រវត្តិ ដោយពុំចាំបាច់ដាក់ពាក្យបន្តសុំពីមួយឆ្នាំទៅ មួយឆ្នាំ ។ ប៉ុន្តែបែបបទរដ្ឋបាលត្រូវតែបំពេញតាមការណែនាំរបស់ក្រសួង វប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ។

មាត្រា ៩.-

ពាណិជ្ជករអាចចាប់ផ្តើមប្រកបរបររបស់ខ្លួនបាន ក្រោយពេលបាន ទទួលសេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីការ យល់ព្រម ។

ផ្នែកទី ២

កាតព្វកិច្ចរបស់ពាណិជ្ជករ និងបញ្ជីសម្បត្តិវប្បធម៌

មាត្រា ១០.-

ក្រៅពីកាតព្វកិច្ចដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៣៣ នៃច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារ
បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ រាល់ពាណិជ្ជករមានកាតព្វកិច្ចដូចតទៅនេះ :-

- ក. ត្រូវធ្វើបញ្ជីប្រចាំថ្ងៃនូវសម្បត្តិវប្បធម៌ ដែលខ្លួនទិញចូល
ដូរ ឬត្រូវបានធ្វើទុកឱ្យលក់ ឬ ដូរ ។ ក្នុងករណីដែលមាន
គ្រឹះស្ថាន ឬសាខាលក់ច្រើនគ្រឹះស្ថាន ឬសាខានីមួយៗ
ត្រូវធ្វើបញ្ជីរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ។
- ខ. មិនត្រូវទិញចូលដើម្បីយកមកលក់ ឬដូរនូវសម្បត្តិវប្បធម៌
ដែលមកពីប្រភព ឬមនុស្សគួរឱ្យសង្ស័យ ឬម្ចាស់របស់
នោះពុំមានអត្តសញ្ញាណពិតប្រាកដ ។
- គ. មិនត្រូវទទួលចូលដោយគ្មានបង់ថ្លៃ ឬដោយបង់ថ្លៃនូវ
សម្បត្តិវប្បធម៌ពីជនដែលមាននីតិសម្បទាមិនត្រឹមត្រូវ
ដោយគ្មានការយល់ព្រមពីឪពុកម្តាយ ឬពីអ្នកតំណាងស្រប
ច្បាប់របស់គេឡើយ ។
- ឃ. ត្រូវជូនព័ត៌មានដល់អ្នកទិញអំពីលក្ខណសម្បត្តិរបស់វត្ថុនោះ
ក្នុងករណីលក់ ឬដូរវត្ថុដែលបានចុះក្នុងបញ្ជីសារពើភណ្ឌ
ភណ្ឌដោយស្មើឱ្យធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ ឬមានចំណាត់ថ្នាក់ និង
ផ្តល់ឱ្យអាជ្ញាធរព្រឹត្តិការណ៍សម្រាប់ការស្រាវជ្រាវ និងរក្សា
របស់អ្នកទិញ ព្រមទាំងកាលបរិច្ឆេទនៃការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ។
- ង. ត្រូវធានាចំពោះការបញ្ជាក់របស់ខ្លួន ទាក់ទងទៅនឹង
ប្រភេទ សមាសភាគ ដើមកំណើត និងអាយុរបស់វត្ថុដែល

បានលក់ ឬដូរដោយផ្តល់ឱ្យអ្នកទិញនូវលិខិតបញ្ជាក់ត្រឹម
ត្រូវ បើសិនជាគេស្នើសុំ ។

- ច. ត្រូវជូនដំណឹងទៅក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ក្រសួង
ពាណិជ្ជកម្មនិងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ អំពីការ
ផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងរបស់គ្រឹះស្ថានលក់ដូររបស់ខ្លួន ។ សម្រាប់
គ្រឹះស្ថានដែលប្រកបរបរជានីតិបុគ្គល កាតព្វកិច្ចទាំងឡាយ
ដូចមានរៀបរាប់ខាងលើជាបន្តករបស់អ្នកដឹកនាំនីតិបុគ្គល
នោះ ។

មាត្រា ១១.-

បញ្ជីសម្បត្តិវប្បធម៌ ត្រូវមានចុះព័ត៌មានដូចតទៅ :-

- ក. ការពិពណ៌នាសព្វគ្រប់អំពីវត្ថុនីមួយៗ ដោយមានចុះលក្ខណៈ
សំខាន់ៗដែលមើលឃើញព្រមទាំងឈ្មោះ ហត្ថលេខា
អក្សរ លេខ បដិរូប និងសញ្ញាគ្រប់យ៉ាងដែលមាននៅ
លើវត្ថុនោះ ហើយដែលអាចសំគាល់វត្ថុនោះបាន ។
- ខ. គោត្តនាម នាម មុខងារ និងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកលក់
ឬអ្នកយកវាន់មកធ្វើទុកអោយលក់ ព្រមទាំង ប្រភេទ
លេខ កាលបរិច្ឆេទ ដោយមានការ បញ្ជាក់បង្ហាញពី
អាជ្ញាធរដែលបានចេញអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ក្នុងករណីមាន
ការលក់ ការដូរ ឬធ្វើទុកឱ្យលក់ ។
- គ. លេខរៀងរបស់សម្បត្តិវប្បធម៌នីមួយៗ ។
- ឃ. ថ្ងៃទិញ ឬចាត់ស្ថាន ក្នុងករណីការដូរទទួលទុកឱ្យលក់ ឬ
បានមកដោយឥតបង់ថ្លៃ ។
- ង. ចុះបញ្ជីសារពើភណ្ឌ ឬចំណាត់ថ្នាក់ឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ។

មាត្រា ១២.

បញ្ជីត្រូវចុះលេខរៀង និងហត្ថលេខាសង្ខេប ដោយមន្ត្រីសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ។ បញ្ជីអាចបញ្ជូនក្នុងប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាបាន ក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលបញ្ជីមានសន្តិសុខបន្តបន្ទាប់ មិនអាចដោះចេញបាន ហើយមានការចុះលេខរៀងនិងហត្ថលេខាសង្ខេបពីមន្ត្រីសមត្ថកិច្ចនោះជាមុន ។

មាត្រា ១៣.

ព័ត៌មានដែលចុះក្នុងសៀវភៅបញ្ជីនោះ ត្រូវប្រើទឹកខ្មៅដែលលុបចេញមិនបាន គ្មានសល់ ចន្លោះ គ្មានកោសលុប ឬអក្សកាត់ឡើយ ។

មាត្រា ១៤.

សៀវភៅបញ្ជីត្រូវរក្សាទុកដោយពាណិជ្ជកររយៈពេល៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ គិតចាប់ពីថ្ងៃបិទបញ្ជី ។

មាត្រា ១៥.

គំរូសៀវភៅបញ្ជីរបស់សម្បត្តិវប្បធម៌ ដែលបានកាន់កាប់ ឬធ្វើទុកឱ្យលក់ ឬដូរមានដាក់ភ្ជាប់មកនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ១ នៃអនុក្រឹត្យនេះ ។

មាត្រា ១៦.

ការត្រួតពិនិត្យសៀវភៅបញ្ជី ជាសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ។

ជំពូកទី ៤

ការដឹករុករកវត្ថុបុរាណ

ផ្នែកទី ១

លក្ខណៈទូទៅនៃការដឹករុករក

មាត្រា ១៧.

ការដឹករុករកវត្ថុបុរាណ គឺជាការស្រាវជ្រាវទាំងឡាយដែលមានទំនោរទៅរកវត្ថុបុរាណ ឬសម្រាប់ការសិក្សាសម្បត្តិវប្បធម៌ ឬរមណីយដ្ឋានបុរាណ ទោះជាការស្រាវជ្រាវនោះមានធ្វើកំណាយ ឬការរុករកដោយគ្មានចន្លោះនៃផ្ទៃដីខាងលើ ឬការស្រាវជ្រាវនោះ ត្រូវធ្វើនៅលើស្រទាប់ដីខាងលើ ឬនៅស្រទាប់ដីខាងក្រោមទឹកនៅក្នុងប្រទេស ឬទឹកសមុទ្រក្រោមការត្រួតត្រារបស់ប្រទេស ។

មិនរាប់បញ្ចូលជាការរុករកវត្ថុបុរាណ ក្នុងន័យដែលប្រើក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌខាងដើម ទម្រ និងជញ្ជាំងការពារដែលទទួលស្គាល់ថា ជាការចាំបាច់សម្រាប់សុវត្ថិភាពរបស់សម្បត្តិ និងបុគ្គល ឬក៏សម្រាប់រក្សាទុកកុំឱ្យខូចខាតជាបណ្តោះអាសន្ន សំណល់ដែលរកឃើញដោយចៃដន្យ និងក្នុងពេលរងចាំអន្តរាគមន៍របស់អង្គការទទួលបន្ទុកការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ។

មាត្រា ១៨.

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាអាចផ្តល់ការអនុញ្ញាតបានដល់ស្ថាប័នជាតិ និងអន្តរជាតិឱ្យធ្វើការដឹករុករកតាមវិធីសាស្ត្រត្រឹមត្រូវ និងស្រទាប់ភូគព្ភសាស្ត្រនៅលើទឹកដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ១៩.

ការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការដឹករុករកវត្ថុបុរាណត្រូវបានសម្រេចដោយ -
ក. ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ក្នុងនាមក្រុមប្រឹក្សាជាន់

ខ្ពស់ផ្នែកវប្បធម៌ជាតិ សម្រាប់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
លើកលែងតែតំបន់សៀមរាបអង្គរ ។

- ខ. អាជ្ញាធរដើម្បីការពាររមណីយដ្ឋាន និងរៀបចំតំបន់អង្គរ
(អប្សរា) ចំពោះតំបន់សៀមរាបអង្គរ ។

មាត្រា ២០.-

ការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើកំណាយ គឺជាការអនុញ្ញាតផ្ទាល់ ដែលមិនអាចផ្ទេរ
ទៅឱ្យអង្គការវិទ្យាសាស្ត្រជាតិ ឬអន្តរជាតិណាមួយផ្សេងទៀតបានឡើយ ។

មាត្រា ២១.-

ក្នុងកិច្ចការពិនិត្យលិខិតសុំអនុញ្ញាតដឹករុករក លើដីឯកជនណាមួយ
អាជ្ញាធរសមត្ថកិច្ចមូលដ្ឋានត្រូវដឹងឮ ហើយជូនដំណឹងដល់ម្ចាស់ដី ។

មាត្រា ២២.-

មិនរាប់បញ្ចូលក្នុងដែនអនុវត្តនៃជំពូកនេះទេ នូវទីតាំងសាសនាដែល
ជាកម្មវត្ថុនៃការគោរពបូជាជានិច្ចកាល ដូចជា វត្តរាម ចេតិយ ជំបូករុករក
ឬដើមពោធិ៍រហូតដល់ចុងបំផុតនៃមែក ។

ការវាស់ស្ទង់អាចនឹងធ្វើទៅបាននៅក្នុងបរិវេណវត្តរាម ក្រៅ
ព្រំដែននៃទីសក្ការៈបូជា ឬពេលណាមានតម្រុយ និងការសង្កេតឋានលេខា
ឬប្រពៃណីស្របគ្នាប្រាប់ឱ្យដឹងពីភាពត្រួតគ្នានៃវត្តសម័យថ្មីមួយ និងសំណង់
បុរាណមួយដោយមានការយល់ព្រមពីអាជ្ញាធរសមត្ថកិច្ច ឬគណៈកម្មការវត្ត
ដោយពុំរាប់បញ្ចូលក្នុងដែនអនុវត្តនៃជំពូកនេះដែរ កន្លែងកប់ខ្មោចសាធារណៈ
ឬឯកជនលើកលែងតែព្រៃស្នួលសាន ។ ក្នុងករណីនេះស្ថាប័នដែលមានការ
អនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការដឹករុករកវត្ថុបុរាណ ត្រូវតែមានការស្រុះស្រួលគ្នាជាមួយ
ក្រុមគ្រួសារ ឬបើគ្មានក្រុមគ្រួសារទេ ជាមួយនឹងអាជ្ញាធរសមត្ថកិច្ចមូលដ្ឋាន
ចំពោះបែបបទនៃការដឹករុករក និងការទូទាត់សងការខូចខាតជាយថាហេតុ ។

ផ្នែកទី ២

បែបបទអនុវត្ត

មាត្រា ២៣.-

រាល់ពាក្យសុំការអនុញ្ញាតដឹករុករកវត្ថុបុរាណ ត្រូវភ្ជាប់មកនូវឯកសារ
ដោយភាគខ្លះ ឬទាំងអស់ ដោយយោលទៅតាមករណីដូចតទៅ ៖

- ក. កម្មវិធីវិទ្យាសាស្ត្រ រាប់បញ្ចូលទាំងរបាយការណ៍ស្តីពី
កាលានុវត្តភាពនៃប្រតិបត្តិការ ហើយនិងលទ្ធផលនានា
ដែលរំពឹងទុកចំនួនមួយច្បាប់ ។
- ខ. ការពិពណ៌នាគម្រោងនៃការដឹករុករកដែលបង្ហាញ និង
បញ្ជាក់ពីវិធីនៃការស្រាវជ្រាវដែលបានគ្រោងទុក ។
- គ. ប័ណ្ណហិរញ្ញវត្ថុដែលបញ្ជាក់ចំនួនទឹកប្រាក់សរុប នៃ
ប្រតិបត្តិការប្រភពនៃហិរញ្ញប្បទាន និងការធានាដែល
ទាក់ទងទៅនឹងប្រតិបត្តិការនោះ ។
- ឃ. សលាកប័ត្របច្ចេកទេសដែលបញ្ជាក់ពីចំនួនបុគ្គលិកធ្វើការ
មធ្យោបាយសម្ភារៈ ដែលត្រូវប្រើប្រាស់ទឹកន្លែងទុកដាក់
នៅពេលបញ្ចប់ការដ្ឋានរយៈពេលរបស់ការដ្ឋាន ។
- ង. វិធានការការពារទ្រព្យសម្បត្តិ និងមនុស្សដែលត្រូវភ្ជាប់
មកជាមួយនូវលិខិតបញ្ជាក់នៃការធានាទទួលខុសត្រូវផ្នែក
រដ្ឋប្បវេណី ។
- ច. ប្រាក់ធានារបស់ស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រជាតិ ឬអន្តរជាតិដែល
ត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ ។
- ឆ. ប្លង់ដីស្តីពីបរិវេណដែលស្ថិតនៅក្រោមសិទ្ធិដឹករុករកដោយ
មានព្រំដែនកំណត់ ដោយមានសេចក្តីបញ្ជាក់របស់
ស៊ុរិយោដីនៃក្បាលដី និងនាមម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ និងអ្នកកាន់

កាប់ក្បាលដីមួយច្បាប់។

ជ. ប្លង់កំណត់បរិវេណសម្រាប់ធ្វើការវាស់ស្ទង់ ហើយនិង គំនូរពិន្ទុសកាត់នៃស្រទាប់ស្តុរសាស្ត្រ ឬស្រទាប់ភូគព្ភសាស្ត្រ មួយច្បាប់ ។

ឈ. ប្លង់បញ្ជាក់ទីតាំងការដ្ឋានផ្ទៃក្រឡា សម្រាប់ចំណាត់ថ្នាក់ និងទីតាំងស្តុកអាចម៍ដីមួយច្បាប់ ។

មាត្រា ២៤.-

ដោយបង្ហាញលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យដឹករុករករត្តបុរាណ ស្ថាប័នអាចសុំឱ្យ អាជ្ញាធរសមត្ថកិច្ចប្រគល់ឱ្យបាននូវសម្រង់បញ្ជីសុរិយោដី ប្លង់ភូមិបាល និង វិញ្ញាបនប័ត្រសម្គាល់អចលនវត្ថុនៅក្នុងបញ្ជីដីធ្លី សម្រាប់ធ្វើការដឹករុករករត្ត បុរាណដែលបានគ្រោងទុក ។

មាត្រា ២៥.-

អាជ្ញាធរសមត្ថកិច្ច ត្រូវបញ្ជូនសេចក្តីចម្លងនៃលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យដឹករុករក មួយច្បាប់ជូនទៅ អាជ្ញាធរខេត្ត ក្រុង និងមូលដ្ឋានពាក់ព័ន្ធជ្រាបជាពិសេស ។ អាជ្ញាធរខេត្ត ក្រុង ត្រូវជូនព័ត៌មាននេះ ទៅម្ចាស់កម្មសិទ្ធិសាធារណៈ ប្លង់កជន រឺពីអចលនទ្រព្យនោះ ព្រមទាំងធ្វើការផ្សព្វផ្សាយដោយបិទប្រកាសនូវទីតាំង ពាក់ព័ន្ធនេះ ។

ស្ថាប័នត្រូវផ្តល់ឱ្យអាជ្ញាធរខេត្ត ក្រុង និងមូលដ្ឋាននូវបែបបទអនុវត្ត ក្នុងការដ្ឋានដែលបានគ្រោងក្នុងលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យដឹករុករក ។

មាត្រា ២៦.-

ចាប់ពីពេលធ្វើសេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីការអនុញ្ញាតមក ដីដែលស្ថិតនៅ ក្នុងបរិវេណកំណត់ការងារគ្រប់ប្រភេទធ្វើដោយនីតិបុគ្គល ឬរូបវន្តបុគ្គលក្រៅ ពីស្ថាប័នដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងលិខិតអនុញ្ញាត ត្រូវបានហាមឃាត់ ។

មាត្រា ២៧.-

ស្ថាប័នត្រូវហ៊ុំរឹបបង្ខំការដ្ឋាន និងសុំឱ្យចំណាងសុរិយោដីខេត្ត ក្រុង ធ្វើការស្រង់ស្ថានភាពដីនៅចំពោះមុខតំណាងស្ថាប័ន ។

មាត្រា ២៨.-

ដោយមានការយល់ព្រមពីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ស្ថាប័នអាចផ្តារព្រៃគម្ពោធកាប់ដើមឈើ បើកផ្លូវថ្មីរើង ឬផ្លូវចេញចូល សម្រួលការងារការដ្ឋានបាននៅក្នុងបរិវេណកំណត់ ។

មាត្រា ២៩.-

ស្ថាប័នមានភារកិច្ចធ្វើយុទ្ធនាការដឹករុករកឱ្យទាល់តែចប់ ហើយត្រូវ បំពេញដីឱ្យដូចដើមវិញ ក្នុងរយៈពេលកំណត់ ។

មាត្រា ៣០.-

ក្នុងករណីដែលការដឹករុករក បានប្រទះឃើញវត្ថុដែលមានសារៈ សំខាន់ រឺត្ថុទាំងនោះត្រូវរក្សាទុកនៅដូចដើមក្រោយពីធ្វើការសិក្សារួចហើយ ។ មុនការពិនិត្យរកវិធានការការពារដែលត្រូវយកមកប្រើ អនុលោមតាមច្បាប់ ស្តីពីកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ស្ថាប័នអាចធ្វើការពង្រឹងវត្ថុនោះជា បណ្តោះអាសន្នបាន ។ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងខេត្ត ក្រុង ព្រមទាំងម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ សាធារណៈ ប្លង់កជនត្រូវទទួលបន្ទុកថែរក្សាវត្ថុទាំងនោះ រហូតដល់មានការ អនុម័តវិធានការការពារ ។

មាត្រា ៣១.-

រាល់ការកេងឃើញដោយចៃដន្យនូវផ្លូវខ្មោចថ្មី ត្រូវជូនដំណឹងទៅ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ខេត្ត ក្រុង នៃទីកន្លែងដែលប្រទះឃើញ ។

អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានត្រូវប្រគល់សិទ្ធិ នៅក្នុងរយៈពេលសមស្របទៅឱ្យ

នាយកដ្ឋានបណ្តុះបណ្តាល ដើម្បីទទួលបានបន្ទុកធ្វើកំណត់ហេតុស្វែងរកគ្រួសារជាយថា
ហេតុ ហើយនិងធ្វើការបញ្ជាក់ពីការបញ្ចុះធាតុ ទៅវិញនៅក្នុងផ្ទះមួយដ៏
សមរម្យ ។

**ផ្នែកទី ៣
កាតព្វកិច្ច**

មាត្រា ៣២.-

មុននឹងចាប់ផ្តើមប្រតិបត្តិការដឹករុករក ស្ថាប័នត្រូវយកព័ត៌មានពី
អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងយកចិត្តទុកដាក់លើប្រពៃណីទំនៀមទម្លាប់ទាក់ទងទៅ
នឹងទីកន្លែង និងគោរពទម្លាប់របស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាពិសេសអ្វីដែល
ទាក់ទងនឹងសាសនា ។

ស្ថាប័នជាអ្នកទទួលបន្ទុកចំពោះការខូចខាតដែលបង្កដល់មនុស្ស និង
ទ្រព្យសម្បត្តិក្នុងរយៈពេលនៃការអនុញ្ញាតនោះ ។

ស្ថាប័នបរទេសត្រូវរួមជាមួយស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រខ្មែរមួយ ឬច្រើន
ក្នុងដំណើរការរបស់ខ្លួន ។ ស្ថាប័នបរទេសត្រូវបណ្តុះបណ្តាលអ្នកបច្ចេកទេស
និងអ្នកវិទ្យាសាស្ត្រខ្មែរក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការងារដឹករុករក ហើយដោយមានការ
យល់ព្រមពីអាជ្ញាធរសមត្ថកិច្ច អាចអញ្ជើញស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្របរទេស ឬ
បុគ្គលិកវិទ្យាសាស្ត្រ រដ្ឋបាល ឬ បច្ចេកទេសរាប់បញ្ចូលទាំងជំនួយការ
អាហារូបករណ៍ និងនិស្សិតបរទេស ឱ្យមកជួយបាន ។

មាត្រា ៣៣.-

នាយកស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រដឹករុករក ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះការ
អនុវត្តការដឹករុករកទៅតាមវិធានសិល្បៈ និងវិន័យបុគ្គលិកដែលស្ថិតនៅក្រោម
ការគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួន ។ មានតែនាយកស្ថាប័នតែមួយគត់ ដែលមានអំណាច

ផ្តល់ទៅលើអ្នកដែលនៅក្រោមឱវាទរបស់ខ្លួនទាំងអស់ ហើយអាចផ្ទេរ
សមត្ថកិច្ចនេះ ឱ្យទៅតែសមាជិកនៃបុគ្គលិកវិទ្យាសាស្ត្ររបស់ស្ថាប័នម្នាក់តែ
ប៉ុណ្ណោះ ។

នាយកស្ថាប័ន ត្រូវជូនដំណឹងទៅអាជ្ញាធរសមត្ថកិច្ច ពីការរកឃើញ
ព្រលឹងទាំងមូល រមណីយដ្ឋាន បុរេប្រវត្តិសាស្ត្រ ឬទីលានប្រវត្តិសាស្ត្រ
ដែលតម្រូវឱ្យមានវិធានការការពារអនុលោមទៅតាមច្បាប់ ស្តីពីកិច្ចការពារ
បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ទោះជាការរុករកនៅក្រោមដី ក្រោមទឹក ឬខាងលើផ្ទៃដីក្តី ។

មាត្រា ៣៤.-

អាជ្ញាធរជាតិ ខេត្ត ក្រុង និងមូលដ្ឋានត្រូវជួយ និងផ្តល់ជំនួយខាង
ធនធានមនុស្សដល់ស្ថាប័នណាដែលស្នើសុំជំនួយអន្តរាគមន៍ពីអាជ្ញាធរសមត្ថកិច្ច
ដទៃទៀត ។

អាជ្ញាធរសមត្ថកិច្ច ត្រូវត្រួតពិនិត្យដំណើរការអនុវត្តការដឹករុករក
ទាំងឡាយឱ្យបាន ។ ក្នុងកិច្ចការនោះ អាជ្ញាធរត្រូវចាត់តាំងតំណាងម្នាក់ឱ្យនៅ
អមស្ថាប័ន ។ តំណាងនោះមានសិទ្ធិជួយដល់រាល់ប្រតិបត្តិការដឹករុករក ឬចុះ
បញ្ជី ហើយនិងធ្វើការត្រួតពិនិត្យកិច្ចការទាំងនោះនៅក្នុងព្រំដែនកំណត់នៃ
មុខងាររបស់ខ្លួន ។ តំណាងនេះគ្មានសមត្ថកិច្ចណែនាំសមាជិក និងភ្នាក់ងារ
របស់ស្ថាប័នទេ ។

ផ្នែកទី ៤

កម្មសិទ្ធិវិទ្យាសាស្ត្រ និងការបង់ប្រាក់

មាត្រា ៣៥.-

ស្ថាប័នរក្សាកម្មសិទ្ធិវិទ្យាសាស្ត្រនៃកម្មវត្ថុ ដែលខ្លួនរកឃើញក្នុង
លក្ខខណ្ឌដែលស្ថាប័ននោះ បានធ្វើការផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលវិទ្យាសាស្ត្រនៃការ

ជីករុករកក្នុងរយៈពេល៥(ប្រាំ) ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីការបញ្ចប់ការជីករុករក ។

សិទ្ធិផលិតឡើងវិញតាមបែបទេវកថាធិប្បាយ ឬសិទ្ធិផ្សព្វផ្សាយនៅ ក្នុងសៀវភៅវិទ្យាសាស្ត្រ អាចធ្វើបានដោយសេរី បន្ទាប់ពីការផ្សព្វផ្សាយ លទ្ធផលវិទ្យាសាស្ត្រនៃការជីករុករក ។

មាត្រា ៣៦.-

លើសពីរយៈពេល៥(ប្រាំ) ឆ្នាំ ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា៣៥នៃ អនុក្រឹត្យនេះ អាជ្ញាសមត្ថកិច្ចអាចផ្តល់ការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការផ្សព្វផ្សាយបាន ក្នុងគោលបំណងធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ដោយមានការបង់ប្រាក់តម្រៃដែលគិតទៅ តាមចំនួនសៀវភៅដែលបានបោះពុម្ព ។

ក្នុងករណីថតស្តារដៃសោតទស្សន៍ អាជ្ញាធរសមត្ថកិច្ចកំណត់តម្រៃម៉ៅ សរុបមួយគិតទៅតាមថេរវេលាថត និងរយៈពេលនៃស្តារដៃ ។

ចំនួនទឹកប្រាក់នៃតម្រៃ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរួមរវាងក្រសួង វប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៣៧.-

ហិរញ្ញប្បទាននៃរាល់ប្រតិបត្តិការជីករុករកវត្ថុបុរាណដូចជា ការវាស់ ស្ទង់សាកល្បង ការរុករក ការជីករុករក ការដឹកជញ្ជូន ប្រាក់បៀវត្សកម្មករ បុគ្គលិកគ្រប់គ្រង ឬការអនុវត្ត ការបណ្តុះបណ្តាល បុគ្គលិកមូលដ្ឋានជាបន្ត របស់ស្ថាប័ន ។

ផ្នែកទី ៥

ការចុះបញ្ជីនិងការប្រគល់ដល់វិស័យឯកជននៃវត្ថុបុរាណ

មាត្រា ៣៨.-

ស្ថាប័នត្រូវកត់ត្រាជាប្រចាំក្នុងបញ្ជីជីករុករក ដែលត្រូវមានបញ្ជី

សារពើភណ្ណជាដូរការនៃវត្ថុ ដោយឡែក ឬបណ្តាវត្ថុដែលរកឃើញនៅពេល ធ្វើការជីករុករក ។

កាតព្វកិច្ចនេះ មិនសំដៅជាពិសេសទៅលើកាកសំណល់រឹង គំរូ សំណាករី ឬលើ គំរូសំណាកដី បំណែកកុម្មុភារភណ្ណ ឬតែដែលគ្មានលក្ខណៈ សំខាន់ និងឆ្អឹងមនុស្ស ឬសត្វ សំបកខ្យងខ្មៅ ហើយនិងរាល់សន្ទស្សន៍ ឬវត្ថុ ពាងទាំងឡាយនៃផ្ទះសំបែងបុរាណដែលត្រូវពឹងផ្អែកធ្វើពិសោធន៍ ក្នុងករណី ដូចគ្នានេះ ការជីករុករកគ្មានគោលបំណងធ្វើការសិក្សាលើវត្ថុនោះទេ ។

មាត្រា ៣៩.-

ក្នុងករណីដែលមានការរុករកវត្ថុដែលមានសារៈសំខាន់ផ្នែកប្រវត្តិសាស្ត្រ សិល្បៈ វប្បធម៌ វិទ្យាសាស្ត្រ បុរាណវិទ្យា ឬជាប្រាក់កាស ស្ថាប័នត្រូវធ្វើ កំណត់ហេតុភ្ជាប់ជាមួយសៀវភៅបញ្ជីនៃការជីករុករក ។

ពុំត្រូវមានការអនុញ្ញាតឱ្យប្រគល់វត្ថុទាំងនោះទៅអ្នកណា ឬកន្លែង ណាទេ មុនពេលធ្វើការសិក្សាផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្ររួច ។

មាត្រា ៤០.-

ក្នុងករណីការជីករុករកវត្ថុបុរាណជាលក្ខណៈស្រោចស្រង់ ដែលត្រូវ បានធ្វើហិរញ្ញប្បទានទាំងស្រុង ឬមួយចំណែកដោយម្ចាស់គម្រោង អាជ្ញាធរ សមត្ថកិច្ចអាចជូនរង្វាន់ទៅម្ចាស់គម្រោងនោះបាន ។ រង្វាន់ជាទឹកប្រាក់ ឬជា វត្ថុត្រូវកំណត់ដោយការយោគយល់គ្នា ឬតាមការវាយតម្លៃរបស់អ្នកឯកទេស ។

មាត្រា ៤១.-

អាជ្ញាធរសមត្ថកិច្ចអាចប្រគល់ឱ្យទៅស្ថាប័នបាន នូវផលិតផលនៃការ ជីករុករកវត្ថុបុរាណដែលបានគ្រោងទុក ហើយដែលមានពីរដូចគ្នា ឬមានចំនួន ច្រើននៅក្នុងសម្បត្តិយសាធារណៈ ។

ស្ថាប័នត្រូវជូនដំណឹងទៅអាជ្ញាធរសមត្ថកិច្ច អំពីការប្រគល់ជាស្ថាពរ

នូវវត្ថុបុរាណដែលកម្មសិទ្ធិត្រូវបានផ្ទេរមកឱ្យខ្លួន ។ ស្ថាប័នអាចផ្ទេរ ឬលក់វត្ថុ
បុរាណទាំងនោះដោយគិតថ្លៃ ឬមិនគិតថ្លៃ តែក្នុងករណីបម្រើប្រយោជន៍
សម្រាប់យសធារណៈប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ៤២.-

ស្ថាប័នអាចបន្តការសិក្សា និងការវិភាគវត្ថុបុរាណដែលជាកម្មសិទ្ធិ
របស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានទោះជាវត្ថុទាំងនោះទុកនៅកន្លែងណាក៏
ដោយ ក្នុងលក្ខខណ្ឌមិនធ្វើឱ្យមានការខូចខាតលើវត្ថុទាំងនោះ ។

ស្ថាប័នរក្សាសិទ្ធិចាក់ពុម្ព ឬរូបថតដើម្បីប្រយោជន៍វិទ្យាសាស្ត្រ ។
ក្នុងករណីនេះ អាជ្ញាធរសមត្ថកិច្ចត្រូវផ្តល់ឱ្យស្ថាប័ននូវលេខយោងនៅក្នុងបញ្ជី
សារពើភណ្ឌ ។

ជំពូកទី ៥

អំពីការនាំចេញ និងការនាំចូលសម្បត្តិវប្បធម៌

ផ្នែកទី ១

បែបបទនៃការនាំចេញ

មាត្រា ៤៣.-

ដោយអនុលោមតាមមាត្រា៥១ នៃច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌ
វប្បធម៌ សម្បត្តិវប្បធម៌ ត្រូវបានហាមឃាត់មិនឱ្យធ្វើការនាំចេញ លើកលែង
តែមានអាជ្ញាប័ណ្ណពិសេស ។ សម្បត្តិវប្បធម៌ទាំងនោះ គឺជាវត្ថុបុរាណទាំង
ឡាយដែលបានរាប់បញ្ចូលក្នុងប្រភេទនៃសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលមានរៀបរាប់ក្នុង
មាត្រា៤ នៃអនុក្រឹត្យនេះ នៅក្នុងថ្ងៃដែលដាក់ពាក្យសុំ ។

មាត្រា ៤៤.-

អាជ្ញាប័ណ្ណពិសេសជាស្ថាពរ ឬជាបណ្តោះអាសន្ន សម្រាប់ធ្វើការនាំ
ចេញសម្បត្តិវប្បធម៌ ត្រូវចេញដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ។

មាត្រា ៤៥.-

រាល់ពាក្យសុំអាជ្ញាប័ណ្ណនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌ ត្រូវដាក់ជូនរដ្ឋមន្ត្រី
ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈដោយម្ចាស់សម្បត្តិផ្ទាល់ ឬអាណត្តិគាហក ។

ពាក្យសុំត្រូវធ្វើតាមលំនាំទម្រង់ដែលមានចែងនៅឧបសម្ព័ន្ធ II ដោយ
មានភ្ជាប់នូវឯកសារ និងព័ត៌មានដូចតទៅ -

- ក. ការពិពណ៌នាអំពីសម្បត្តិវប្បធម៌ លម្អិតល្មមអាចសម្គាល់
បានដោយជាក់លាក់ ។
- ខ. រូបថតរបស់សម្បត្តិវប្បធម៌មួយសន្លឹក ឬសំណៅថតចម្លង
បើសិនសម្បត្តិវប្បធម៌នោះជាឯកសារ ។
- គ. បង្កាន់ដៃចេញឱ្យដោយរដ្ឋាករគយ កាលបើសម្បត្តិវប្បធម៌
នោះ ត្រូវបាននាំចូលមកកម្ពុជាដោយស្របច្បាប់ ។
- ឃ. តម្លៃលក់សម្បត្តិវប្បធម៌នៅទីផ្សារកម្ពុជា ឬបរទេស ក្នុង
ករណីនាំចេញជាស្ថាពរ ។
- ង. ថ្លៃលក់នៃសម្បត្តិវប្បធម៌ បើជាសម្បត្តិដែលត្រូវបានលក់
រួចហើយ ហើយត្រូវនាំចេញជាស្ថាពរ ។
- ច. គោលបំណងនៃការនាំចេញ ។
- ឆ. ទីកន្លែងទទួលសម្បត្តិវប្បធម៌ ។
- ជ. ថ្ងៃ ខែ គ្រោងទុកនៃការនាំចេញ ។
- ណ. ថ្ងៃ ខែ ប្រហាក់ប្រហែលនៃការវិលត្រឡប់មកកម្ពុជាវិញ
នៃសម្បត្តិវប្បធម៌ ក្នុងករណីការនាំចេញមិនមែនស្ថាពរ ។

មាត្រា ៤៦.-

បើអ្នកដាក់ពាក្យសុំពុំមានផ្តល់ព័ត៌មានទាំងអស់ និងលិខិតយុត្តិការ ដែលតម្រូវនោះទេ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ទាមទារឱ្យបំពេញ បន្ថែមនូវឯកសារខ្លះខាត ដោយលិខិតអនុសិដ្ឋ ដែលសុំឱ្យមានការចុះហត្ថលេខា ទទួលមុនការផុតកំណត់នៃរយៈពេលបីខែ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥២ នៃ ច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ។ រយៈពេលនោះអាចពន្យារបាន ។ អ្នក ដាក់ពាក្យសុំមានរយៈពេល២ (ពីរ) ខែ ចាប់ពីថ្ងៃទទួលលិខិតរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ដើម្បីជូនព័ត៌មាន និងលិខិតដែលត្រូវបានទាម ទារ ។ អ្នកដាក់ពាក្យសុំដែលពុំផ្តល់ឯកសារទាំងនោះ ក្នុងរយៈពេលកំណត់ នោះទេ ត្រូវបានចាត់ទុកថាបានបោះបង់ពាក្យសុំរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៤៨.-

រយៈពេលដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៥២ នៃច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌ វប្បធម៌ ក៏ត្រូវបានពន្យារពេលក្នុងករណីដូចតទៅ ÷

- ក. បើរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ដោយអនុវត្ត ទៅតាមមាត្រា៤៩នៃអនុក្រឹត្យនេះ ទាមទារឱ្យមានការ បង្ហាញសម្បត្តិវប្បធម៌ ដើម្បីធ្វើការពិនិត្យ ។ ក្នុងករណីនេះ ការពន្យារចាប់គិតពីថ្ងៃដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំបានទទួល អនុសិដ្ឋរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និង វិចិត្រសិល្បៈដែល ទាមទារឱ្យបង្ហាញសម្បត្តិវប្បធម៌នោះ
- ខ. បើយថាភាពនៃសម្បត្តិវប្បធម៌ត្រូវបានជំទាស់នៅតុលាការ។ ការពន្យារពេលត្រូវមានរហូតដល់ពេលដែលអ្នកដាក់ពាក្យ សុំបញ្ជូនសេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់បណ្តឹងរបស់តុលាការទៅ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ។

គ. បើរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និង វិចិត្រសិល្បៈ ទាមទាររក ភស្តុតាងនៃភាពស្របច្បាប់នៃការទទួលលិខិតអនុសិដ្ឋ ពី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈដែលទាមទាររក ភស្តុតាងរហូតដល់ថ្ងៃផ្តល់ភស្តុតាងនោះ ។

មាត្រា ៤៨.-

បើសម្បត្តិវប្បធម៌មានសារសំខាន់ពិសេស ខាងផ្នែកប្រវត្តិសាស្ត្រ សិល្បៈ ឬបុរាណវិទ្យា រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ អាចប្រគល់ឱ្យ ក្រុមការងាររកទេសដែលមានសមាសភាពយ៉ាងច្រើន៥ (ប្រាំ)នាក់ ទទួល បន្ទុកវាយតម្លៃប៉ះពាល់ដល់បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ជាតិ បើមានការនាំចេញនូវ សម្បត្តិវប្បធម៌នោះ ។ ក្រុមអ្នករកទេសត្រូវសម្រេចលើតម្លៃវប្បធម៌របស់ សម្បត្តិវប្បធម៌ ដោយយកលក្ខណវិនិច្ឆ័យ ដូចមានរៀបរាប់នៅក្នុងមាត្រា៥៤ នៃច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌មកពិចារណា ។

ក្រុមអ្នករកទេសត្រូវដាក់របាយការណ៍ ហើយនិងអនុសាសន៍ជូនរដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួង វប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ។

មាត្រា ៤៩.-

បើសំណុំរឿងតម្រូវឱ្យមានការសិក្សា រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និង វិចិត្រសិល្បៈ អាចសុំឱ្យបង្ហាញសម្បត្តិវប្បធម៌នៅកន្លែងមួយតាមការកំណត់ ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ។

មាត្រា ៥០.-

អាជ្ញាប័ណ្ណនាំចេញត្រូវប្រគល់ឱ្យអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ក្រោយពីមានការ បង់ពន្ធដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៥៣ នៃច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ដោយចេញបង្កាន់ដៃឱ្យរួម ឬបញ្ជូនឱ្យទៅតាមលិខិតអនុសិដ្ឋដោយមានសុំឱ្យ

ចុះហត្ថលេខាទទួល ។

ការបង់ពន្ធលើការនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌សម្រាប់ការតាំងពិព័រណ៍
ការជួសជុលឡើងវិញ ឬសម្រាប់គោលបំណងវិទ្យាសាស្ត្រដទៃទៀត ត្រូវ
សម្រេចដោយរាជរដ្ឋាភិបាល ។

មាត្រា ៥១.-

បើរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ មិនយល់ព្រមចេញអាជ្ញា
ប័ណ្ណឱ្យទេ រដ្ឋមន្ត្រីត្រូវជូនដំណឹងពីសេចក្តីសម្រេចនេះទៅម្ចាស់របស់សម្បត្តិ
វប្បធម៌នោះ តាមលិខិតអនុសិដ្ឋដោយមានសុំឱ្យចុះហត្ថលេខាទទួលទោះជា
ពាក្យសុំត្រូវបានដាក់ជូនដោយអាណត្តិគាហកក៏ដោយ ។

ក្នុងករណីដែលគ្មានអាសយដ្ឋាន និងអត្តសញ្ញាណរបស់ម្ចាស់សម្បត្តិ
វប្បធម៌ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ត្រូវឱ្យគេសុំទៅអាណត្តិគាហក
តាមរយៈលិខិតអនុសិដ្ឋដោយសុំឱ្យមានការចុះហត្ថលេខាទទួល ។ រយៈពេល
ដូចមានចែងនៅមាត្រា៥២ នៃច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ត្រូវ
បានព្យួរមួយរយៈពេល ចាប់ពីថ្ងៃអាណត្តិគាហកបានទទួលលិខិតពីរដ្ឋមន្ត្រី
ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈរហូតដល់ថ្ងៃផ្តល់ព័ត៌មាន ។

មាត្រា ៥២.-

ក្នុងករណីមានការនាំចេញដោយបន្តិចសម្បត្តិវប្បធម៌ ហើយដែល
ការនាំចេញនោះមិនត្រូវបានទទួលការយល់ព្រម រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និង
វិចិត្រសិល្បៈអាចទាមទារយកសម្បត្តិវប្បធម៌នោះបានទុកជាប្រយោជន៍របស់
សម្តេចយសោធរណៈអនុលោមទៅតាមមាត្រា៥៧ នៃច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារ
បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ។

ក្នុងករណីនេះ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈត្រូវស្នើតម្លៃ
ទិញមួយទៅម្ចាស់សម្បត្តិវប្បធម៌នោះ ។

មាត្រា ៥៣.-

ការស្នើតម្លៃទិញដែលធ្វើតាមលិខិតអនុសិដ្ឋ ដោយតម្រូវឱ្យមានការ
ចុះហត្ថលេខាទទួល ត្រូវសរសេរច្បាប់ក្រៅពីថ្ងៃចាំស្ថាននៃសម្បត្តិវប្បធម៌
នោះ ក៏ត្រូវបញ្ជាក់បន្ថែមអំពីព័ត៌មានផ្សេងៗទាក់ទងនឹងថ្ងៃប្រៀបធៀបសម្បត្តិ
វប្បធម៌ប្រហាក់ប្រហែល ដែលមាននៅលើផ្សារជាតិ និងអន្តរជាតិ ប្រសិនបើ
មាន ឬបើគ្មានទេ លិខិតស្នើតម្លៃទិញត្រូវរៀបរាប់អំពីកត្តាប្រៀបធៀបផ្សេងៗ
ដែលអាចបញ្ជាក់ពីភាពត្រឹមត្រូវនៃថ្ងៃចាំស្ថានក្នុងលិខិតអនុសិដ្ឋស្នើទិញនោះ ។
ម្ចាស់សម្បត្តិវប្បធម៌មានរយៈពេល២(ពីរ)ខែ ដើម្បីនឹងឆ្លើយតប ។
រយៈពេលនេះចាប់ផ្តើមពីពេលបានស្នើទិញ ។ ការពុំមានការឆ្លើយជាលាយ
លក្ខណ៍អក្សរពីសំណាក់ម្ចាស់សម្បត្តិវប្បធម៌ ក្នុងរយៈពេលកំណត់ត្រូវចាត់ទុក
ថាជួយលំព្រមនឹងសំណើ ។

ក្នុងករណីនេះ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ និងម្ចាស់
សម្បត្តិវប្បធម៌ ត្រូវជ្រើសរើសអ្នកកកទេសម្នាក់ទទួលបន្ទុកចាំស្ថានតម្លៃ
សម្បត្តិវប្បធម៌នោះ ។

សម្បត្តិវប្បធម៌នោះត្រូវបង្ហាញដល់អ្នកកកទេស ។
រដ្ឋជាអ្នកទទួលបន្ទុកលើសេវាហ៊ុយអ្នកកកទេស ។

**ផ្នែកទី ២
ការនាំចេញដោយខុសច្បាប់**

មាត្រា ៥៤.-

បើមានសម្បត្តិវប្បធម៌ណាមួយ ត្រូវបានធ្វើការនាំចេញដោយខុស
ច្បាប់ ទោះជាបណ្តោះអាសន្នក្តី ឬស្មារតី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រ
សិល្បៈ ដោយសហការជាមួយក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការ

អន្តរជាតិ មានភារកិច្ចចាត់ចែងរាល់ដំណើរការផ្លូវទូត រដ្ឋបាល និងតុលាការ ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្បត្តិវប្បធម៌នោះបានវិលត្រឡប់មកមាតុភូមិវិញ ។

រដ្ឋមន្ត្រីត្រូវបំពេញក្នុងនាមរដ្ឋ ឬម្ចាស់សម្បត្តិវប្បធម៌នូវសកម្មភាព ផ្លូវទូត រដ្ឋបាល ឬតុលាការ ផ្សេងទៀត ដែលមានគ្រោងនៅក្នុងសន្និសីទ ទ្វេភាគី ឬអនុសញ្ញាអន្តរជាតិផ្សេងទៀត រួមទាំងអនុសញ្ញាអ៊ុយនីស្កា ឆ្នាំ១៩៩៥ ស្តីពីសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលត្រូវបានគេលួច ឬធ្វើការនាំចេញដោយខុសច្បាប់ ។

មាត្រា ៥៥.-

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ត្រូវជូនដំណឹងដល់សាធារណជន អំពីដំណើរការដែលបានធ្វើឱ្យមានការវិលត្រឡប់មកមាតុភូមិវិញ នូវសម្បត្តិ វប្បធម៌នោះ ។ សាធារណជនក៏ត្រូវដឹងពីលទ្ធផល នៃការដោះស្រាយដែរ ប្រសិនបើមាន ។

មាត្រា ៥៦.-

បើមានការសម្រេចឱ្យបង្វិលសម្បត្តិវប្បធម៌មកវិញ ហើយសំណង ដែលរដ្ឋជាអ្នកទទួលបន្ទុកត្រូវបានចេញឱ្យទៅអ្នកកាន់កាប់ដោយសុទ្ធចិត្ត រួច ហើយការចេញសងនេះ គ្មានល្បួងនកម្មដល់សិទ្ធិចាប់ឱ្យសងថ្លៃចំណាយរបស់ រដ្ឋដោយបុគ្គលផ្សេងទៀតឡើយ ។

មាត្រា ៥៧.-

រដ្ឋជាអ្នកតម្កល់ទុកនូវសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលទទួលបានមកវិញ ហើយ អាចដាក់តាំងនៅសារមន្ទីរជាតិ រហូតដល់ពេលប្រគល់ទៅឱ្យម្ចាស់ដើមវិញ បន្ទាប់ពីមានការសម្រេចលើកម្មសិទ្ធិរបស់សម្បត្តិវប្បធម៌នោះ ។

មាត្រា ៥៨.-

សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលទទួលបានមកវិញ នឹងអាចប្រគល់ឱ្យម្ចាស់ដើម វិញបាន លើកលែងតែអ្នកនោះ ៖

ក. សងសោហ៊ុយដែលរដ្ឋបានចេញទាំងអស់មកវិញ ជាអាទិ៍ មានសោហ៊ុយទៅលើសំណងទៅឱ្យអ្នកទិញដោយសុទ្ធចិត្ត សោហ៊ុយលើវិធានការរក្សាទុក សោហ៊ុយលើការអនុវត្ត សេចក្តីសម្រេចបង្គាប់ឱ្យបង្វិលសម្បត្តិវប្បធម៌មកវិញ និង សោហ៊ុយលើការតម្កល់ទុកដូចមានចែងនៅមាត្រា៥៦ នៃ អនុក្រឹត្យនេះ ។

ខ. ពុំមែនជាអ្នកធ្វើការនាំចេញខុសច្បាប់ដោយខ្លួនឯងនោះ ទេ ។

បើម្ចាស់សម្បត្តិវប្បធម៌ជាបុគ្គលសាធារណៈ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង វប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ អាចទាមទារមុននឹងប្រគល់ សម្បត្តិវប្បធម៌ជូនវិញបាន ឱ្យមានវិធានការចាំបាច់សម្រាប់ រក្សា និងការពារសម្បត្តិវប្បធម៌នោះសិន ។ បើមិនដូច្នោះ ទេ ក្រោយពីមានការដាក់កំហិតដែលមិនព្រមធ្វើតាមក្នុង រយៈពេល២(ពីរ) ឆ្នាំ រដ្ឋមន្ត្រីអាចសម្រេចយកសម្បត្តិ វប្បធម៌នោះបាន ទៅដាក់នៅកន្លែងមួយដែលផ្តល់នូវការ ធានាសុវត្ថិភាព ចាំបាច់គ្រប់បែបយ៉ាង ។

មាត្រា ៥៩.-

កម្មសិទ្ធិសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលទទួលបានមកវិញត្រូវធ្លាក់ទៅលើរដ្ឋ ប្រសិនបើអត្តសញ្ញាណរបស់ម្ចាស់នៃទ្រព្យនោះ នៅតែមិនស្គាល់អស់រយៈ ពេល៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ បានជូន ដំណឹងទៅសាធារណជនអនុលោមតាមមាត្រា៥៦ នៃអនុក្រឹត្យនេះ ។

ផ្នែកទី ៣

អំពីការនាំចូលសម្បត្តិវប្បធម៌

មាត្រា ៦០._

រាល់សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលនាំចូលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវតែប្រកាសនៅអង្គភាពគយ និងរដ្ឋាករ នាមាត់ច្រកនាំចូលអនុលោមតាមមាត្រា ៦១ នៃច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ។

សម្បត្តិវប្បធម៌ ត្រូវមានភ្ជាប់មកជាមួយនូវលិខិតអនុញ្ញាតនាំចេញដែលចេញដោយអាជ្ញាធរសមត្ថកិច្ចរបស់ប្រទេសដើម ឬឯកសារផ្សេងទៀតដែលបញ្ជាក់ពីភាពស្របច្បាប់នៃការនាំចេញ ។

ត្រូវចាត់ទុកថាបាននាំចូលដោយខុសច្បាប់នូវសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលធ្វើការនាំចូលប្រទេសកម្ពុជា ដោយគ្មានការប្រកាសនៅទីចាត់ការគយ និងរដ្ឋាករ ឬសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលត្រូវបានគេលួច ហើយបញ្ជូនមកក្នុងប្រទេសកម្ពុជាដោយបន្តិ ។

មាត្រា ៦១._

នៅពេលមានសំណើសុំច្បាស់លាស់ និងពិស្តារពីប្រទេសដើមកំណើត រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ត្រូវរក ឬឱ្យគេរកសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលនាំចូលដោយខុសច្បាប់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

មាត្រា ៦២._

នៅពេលដែលបានស្គាល់ច្បាស់របស់ប្រទេសដើមកំណើតនៃសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបាននាំចូលដោយខុសច្បាប់ត្រូវបានស្គាល់ហើយ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ត្រូវជូនព័ត៌មានទៅប្រទេសដើមនោះតាមផ្លូវទូត អំពី

រក្សាមានរបស់សម្បត្តិវប្បធម៌នោះ នៅលើទឹកដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ៦៣._

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ និងទីចាត់ការគយ និងរដ្ឋាករ ត្រូវចាត់វិធានការចាំបាច់គ្រប់បែបយ៉ាង ដើម្បីឃាត់ទុកសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលធ្វើការនាំចូលដោយខុសច្បាប់ ។

មាត្រា ៦៤._

សម្បត្តិវប្បធម៌ទាំងឡាយដែលបានឃាត់ទុក ត្រូវតម្កល់ទុកនៅសារមន្ទីរជាតិ ដែលជាអ្នកធានា ការពារ និងមានវិធានការគ្រប់យ៉ាងដើម្បីរក្សាសម្បត្តិវប្បធម៌នោះ ។

មាត្រា ៦៥._

រដ្ឋជាអ្នកសុំតវ៉ាបញ្ជូនពាក្យសុំបង្វិលសម្បត្តិវប្បធម៌ ដែលធ្វើការនាំចូលខុសច្បាប់តាមផ្លូវទូតមករដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ដែលជាអ្នកមានវិធានការគ្រប់បែបយ៉ាង ដើម្បីធានាការវិលត្រឡប់សម្បត្តិវប្បធម៌មកប្រទេសដើមវិញ ។

សកម្មភាពនេះត្រូវធ្វើឡើងកុំឱ្យមានការប៉ះពាល់ដល់សកម្មភាពរដ្ឋបាល ឬតុលាការផ្សេងទៀត ដែលរដ្ឋអ្នកសុំ ឬម្ចាស់សម្បត្តិវប្បធម៌មានសិទ្ធិធ្វើ ។

មាត្រា ៦៦._

ត្រូវផ្តល់សិទ្ធិឱ្យដូចគ្នាដែរ ចំពោះការសុំវិលត្រឡប់វិញសម្បត្តិវប្បធម៌ដូចមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិនៃកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី ឬអនុសញ្ញាអន្តរជាតិផ្សេងទៀត ជាពិសេសអនុសញ្ញាអ៊ុយនីស្កូ ឆ្នាំ១៩៩៥ ស្តីពីសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលត្រូវគេលួច ឬធ្វើការនាំចេញខុសច្បាប់ ។

មាត្រា ៦៧._

ការវិលត្រឡប់នៃសម្បត្តិវប្បធម៌កើតឡើង នៅពេលមានការចេញសងចំណាយពាក់ព័ន្ធនឹងអស់ពីរដ្ឋអ្នកសុំរួមបញ្ចូលទាំងចំណាយនៅពេលធ្វើការឃាត់ទុក ការតម្កល់ទុកនៅសារមន្ទីរជាតិ និងវិធានការរក្សាទុកបើសិនជាមាន ។

មាត្រា ៦៨._

សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលត្រូវបានធ្វើការនាំចូលដោយខុសច្បាប់ ហើយគ្មានការទាមទារឱ្យបង្វិលទៅវិញក្នុងរយៈពេលកំណត់ដោយច្បាប់ជាតិ ឬអន្តរជាតិ ត្រូវចាត់ទុកទៅជាសម្បត្តិរបស់រដ្ឋ ។

ជំពូកទី ៦

នេសាទប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៦៩

បើពាណិជ្ជករសម្បត្តិវប្បធម៌ណាម្នាក់ មិនគោរពកាតព្វកិច្ចណាមួយរបស់ខ្លួន ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា១០ នៃអនុក្រឹត្យនេះ និងមាត្រា៣៣នៃច្បាប់ការពារបេតិកភណ្ឌ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈមានសិទ្ធិផ្អាកការអនុញ្ញាតនេះជាបណ្តោះអាសន្ន ក្នុងករណីមិនរៀងចាលត្រូវបញ្ឈប់ការអនុញ្ញាតប្រកបអាជីវកម្មនេះជាស្ថាពរ ។

មាត្រា ៧០._

បើស្ថាប័នជាអ្នកទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យដឹកនាំករវត្ថុបុរាណ បានប្រព្រឹត្តផ្ទុយនឹងកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនដូចមានចែងក្នុងជំពូកទី៤ នៃអនុក្រឹត្យនេះ

អាជ្ញាធរសមត្ថកិច្ចកម្រិតទោសទៅតាមម្លន់នៃបទល្មើស ÷

- ក. ដកសិទ្ធិនៃកម្មសិទ្ធិវិទ្យាសាស្ត្រ នៃផលិតផលការដឹកនាំករវត្ថុបុរាណ ។
- ខ. ដកការអនុញ្ញាតឱ្យដឹកនាំករ ។
- គ. មិនចេញការអនុញ្ញាតជាថ្មីឱ្យដឹកនាំកររយៈពេលអតិបរមា ៥(ប្រាំ)ឆ្នាំ ។

ជំពូកទី ៧

ការធានាឱ្យមាននីតិវិធីតវ៉ា

មាត្រា ៧១._

សេចក្តីសម្រេចដែលចែងក្នុងអនុក្រឹត្យនេះ ត្រូវធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ហើយត្រូវបង្ហាញហេតុផល និងផ្លូវតវ៉ា ព្រមទាំងរយៈពេលដែលអាចប្តឹងតវ៉ា ។

មាត្រា ៧២._

រាល់សេចក្តីសម្រេចដែលធ្វើឡើងអនុលោមតាមអនុក្រឹត្យនេះ ត្រូវតែជូនដំណឹងទៅបុគ្គលពាក់ព័ន្ធនឹងឡាយ ។

មាត្រា ៦៧...
រាជធានីភ្នំពេញ
សម្រាប់ប្រើប្រាស់

ជំពូកទី ៨
អន្តរប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៧៣.-

រាល់ពាណិជ្ជករដែលបានប្រកបរបរបស់ខ្លួន មុនអនុក្រឹត្យចូលជាធរមាន ត្រូវសម្របសម្រួលសកម្មភាពអាជីវកម្ម តាមបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃអនុក្រឹត្យនេះឱ្យបានក្នុងរយៈពេល១២ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃចូលជាធរមាន ។

ជំពូកទី ៩
អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៧៤.-

រាល់បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណា ដែលផ្ទុយនឹងអនុក្រឹត្យនេះ ត្រូវចាត់ទុកជានិរាករណ៍ ។

មាត្រា ៧៥.-

រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ក្រុមប្រឹក្សាជាន់ខ្ពស់ផ្នែកវប្បធម៌ជាតិ អាជ្ញាធររបប្បវេណី រដ្ឋមន្ត្រីរដ្ឋលេខាធិការ គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ត្រូវអនុវត្តអនុក្រឹត្យនេះ ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០២
នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហ៊ុន សែន

កន្លែងទទួល

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ក្រសួង និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
- ដូចមាត្រា ៧៥
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១ នៃអនុក្រឹត្យលេខ ៩៤ អនក្រ.បកចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០២

(មាត្រា ១៦)

គំរូសេចក្តីតវ៉ាចុះបញ្ជី

លេខ រៀង	ថ្ងៃ ខែ ទិញ ឬ តម្កល់ទុក ឬដោះដូរ	ការពិពណ៌នា ច្បាស់លាស់អំពី សម្បត្តិ (ប្រភេទ ទំហំ រចនាបថ ហត្ថលេខា និង សញ្ញាពិសេស ប្រសិនបើមាន)	នាម គោត្តនាម ឬនាមករបស់ អ្នកលក់ អ្នកតម្កល់ទុក អ្នកទទួលដោះ ដូរ ឋានៈ ឬ មុខរបរ អាសយដ្ឋាន ឬ ទីស្នាក់ការ	ប្រភេទ និង លេខរៀង នៃ អត្តសញ្ញាណ ប័ណ្ណបង្ហាញ ។ ការបង្ហាញ អាជ្ញាធរដែល បានចេញឱ្យ និងថ្ងៃ ខែ ការចេញឱ្យ	ថ្ងៃទិញ ឬតម្កល់ទុក ស្ថានជា ទឹកប្រាក់	បើសិនជា មានសេចក្តី សម្រេចចុះ ក្នុងបញ្ជី សារពើភ័ណ្ណ សំណើ ឬ សេចក្តី សម្រេច ចំណាត់ថ្នាក់

ឧបសម្ព័ន្ធទី២ នៃអនុក្រឹត្យលេខ ៩៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០២

(មាត្រា ៤៥)

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ

ការត្រួតពិនិត្យស្ថានភាពសម្បត្តិវប្បធម៌

		លេខយោង:
		ថ្ងៃ ខែ :
អ្នកដាក់ពាក្យសុំ	នាម និងគោត្តនាម : អាសយដ្ឋាន : ទូរស័ព្ទ : របៀបទទួលសំបុត្រ :	
ម្ចាស់ (បើសិនមិនមែនជាអ្នកដាក់ពាក្យសុំ)	នាម និងគោត្តនាម : អាសយដ្ឋាន : ទូរស័ព្ទ : របៀបទទួលសំបុត្រ :	

ព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធ នឹងសម្បត្តិវប្បធម៌			
ការពិពណ៌នាលម្អិតនៃសម្បត្តិ ១/ចំនួន ២/ពិពណ៌នា ៣/រូបថត ឬសំណៅចម្លង ៤/តម្លៃប្រចាំឆ្នាំ ឬថ្លៃលក់			
១/	២/	៣/	៤/
បើចន្លោះនេះមិនគ្រប់គ្រាន់ សូមបន្ថែមមួយ ឬច្រើនសន្លឹកទៀត			

ព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងការនាំចេញ		
ការនាំចេញជាបណ្តោះអាសន្ន		
គោលបំណងនៃការនាំចេញ :		
☐ ការតាំងពិព័រណ៍	☐ ការស្ថាបនាឡើងវិញ	☐ អភិរក្ស
☐ ការបញ្ជាក់តាមយថាភូត	☐ នីតិវិធីតុលាការ	☐ គោលបំណងវិទ្យាសាស្ត្រផ្សេងៗ
ទីកន្លែងដែលសម្បត្តិវប្បធម៌ត្រូវធ្វើទៅ		
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ នៃការនាំចេញ		
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំប្រហាក់ប្រហែល នៃការវិលត្រឡប់នៃសម្បត្តិវប្បធម៌មកកម្ពុជាវិញ		

ការនាំចេញជាស្ថាពរ		
គោលបំណងនៃការនាំចេញ		
កន្លែងទទួលសម្បត្តិវប្បធម៌		
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ការនាំចេញ		

Kram Royal
N° 0196/26

Nous
Preah Bat Samdech Preah
Norodom Sihanouk Upayuvareach
Roi du Cambodge

- Vu la Constitution du Royaume du Camodge
- Vu le Dérect-Royal du 1er Novembre 1993 portant nomination du Gouvernement Royal du Cambodge.
- Vu le Décret-Royal du 24 Novembre 1993 portant nomination du Premier Ministre et du Second Premier Ministre.
- Vu la Loi sur l'organisation et le fonctionnement du conseil des Ministres promulguée par Kram Royal N° 02/94 en date du 20e Juillet 1994.
- Vu le décret Royal N° 1094/83 en date du 24 octobre 1994 portant modification de la composition du gouvernement royal.
- Vu le Kram Royal N° 04/94 sur l'aménagement du territoire, l'urbanisme et la constrution promulgué le 10 Août 1994.
- Vu le Décret-Royal N° 0295/11 du 19 Février 1995 portant création du Conseil Supérieur de la Culture Nationale
- Vu le Décret-Royal N° 0295/12 du 19 Février 1995 portant création d'une autorité pour protéger le site et organiser la zone d'Angkor appelée "APSARA"
- Vu le Décret-Royal N° 001/ du 28 Mai 1994 portant fixation et organization de la gestion de la zone de Siem Reap-Angkor.
- Vu la loi sur la création du Ministère de la Culture et des Beaux-Arts approuvée par l'Assemblée Nationale le 25 Octobre 1995.
- Sur la proposition de Samdech Les deux Premiers Ministres et